
Pandemijuss til glede og besvær

ANMELDELSER

SIRI FUGLEM BERG

Dr.med, spesialist i anestesi og samfunnsmedisin
Gjøvik kommune

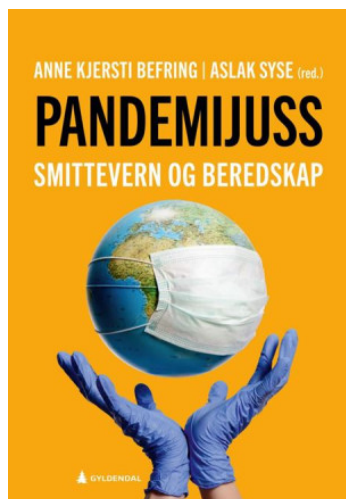
Anne Kjersti Befring, Aslak Syse, red.

Pandemijuss, smittevern og beredskap

256 s., Gyldendal forlag, 2023. NOK 639

ISBN 9788205591899

Boken er skrevet av syv jurister, der to av dem også er leger, samt en immunolog. De fleste har doktorgrad/ph.d.-grad.

Boken handler om relevante lover og regler i smittevernarbeidet. Den åpner i rett juristånd med et kapittel om bokens formål – å presentere den rettslige reguleringen av smitteverntiltak og de grunnleggende trekkene ved lover og avtaler som vil ha betydning for håndtering av fremtidige kriser.

Potensielle skadevirkninger av viruset og av vaksineringsen, barn og unges kår under en pandemi samt internasjonale avtaler og menneskerettigheter er blant bokens temaer. Målgruppen er jurister, helsepersonell og alle andre som vil vite mer om jussens verden målt mot pandemiens virkelighet.

Boken er delt inn i tolv kapitler, med 1–2 forfattere per kapittel. Hvert kapittel gir derfor ulik leseopplevelse. Enkelte kapitler er tyngre å lese, med juridisk språk og endeløse bisetninger, mens andre er mer lettleste. Tettheten av referanser og fotnoter varierer fra kapittel til kapittel.

Redigeringen kunne med fordel ha vært strengere med tanke på kommafeil og gjentakelser. Tall og referanser for samme hendelser, for eksempel spanskesyken, kan variere. En egen oversikt over forkortelser ville vært nyttig, da forklaringen ofte er vanskelig å finne tilbake til. Enkelte kapitler burde hatt flere og mer oppdaterte referanser for å dekke påstander, og noen kunne med fordel vært kortet ned.

Redaktørene søker å dekke mange emner med flere forfattere fra ulike fagfelt. Dette hever inntrykket av god faglig kvalitet.

Kapitlene dekker lover og plikter knyttet til smittevern, grunnloven, vaksiner og smitteverntiltak, helseberedskap, forskjellige gruppers rettigheter, plikter og erstatningspraksis. Selv om boken gir en god innføring i begreper og prinsipper og en interessant gjennomgang av smittevernjussens mange hensyn, er den litt rotete. Et tydelig fokus på smittevernlovverket og hvordan det kan brukes bedre i fremtiden ville gjort boken enklere for fagfolk å bruke.

De tre siste kapitlene og kapittelet om krisehåndtering er spesielt interessante for leger som jobber med smittevern. De dekker alt fra smittedes plikter, tvang- og strafferegler, pasientskadeerstatning og grunnlovens prinsipper. Kapittelet om grunnloven burde vært pensum for elever i videregående skole og for alle leger som forvalter lover. Prisen på boken er dog noe høy.

Publisert: 12. februar 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0816

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.